

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Lietuvos lenkiškoji literatūra	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojanti: doc. dr. Irena Fedorovič	VU Filologijos fakulteto Polonistikos centras

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	Pavasario (6) semestras	Lenkų k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Mokėti lenkų kalbą \geq B2	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	64	69

Dalyko (modulio) tikslas
Šiuo dalyku siekiama ugdyti analitinį ir kritinį ir mąstymą, gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai ir grupėje; ugdyti pagarbą ir atvirumą kitoms kultūroms, literatūros kaip reiškinių ir literatūrologijos kaip mokslo disciplinos suvokimą; gebėjimą analizuoti ir interpretuoti lenkų literatūrą (XIX - XXI a.) kaip reiškinių.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklause studijuojantieji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebės sisteminti informaciją ir kritiškai ją vertinti; - gebės dirbti savarankiškai ir grupėje, dalintis informacija ir kartu ieškant problemų sprendimų; - supras skirtingų kultūrų specifiką, gebės analizuoti ir kritiškai vertinti kultūrinius kontekstus; - žinos, supras ir gebės apibūdinti literatūrą kaip reiškinių, tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines literatūrologijos sąvokas ir terminus; - gebės analizuoti, interpretuoti ir vertinti vertingiausias lenkų ir lietuvių literatūros reiškinius platesniame Europos literatūros ir kultūros kontekste; 	<p>Probleminis, diachroninis - kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, paskaita, grupės diskusija, pranešimas (arba prezentacija).</p>	<p>Vertinama balais nuo 1-10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka.</p> <p>Vertinimas – kaupiamasis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalyvavimas seminaruose, diskusijose; - pranešimas (arba prezentacija); - egzaminas (raštu arba žodžiu).

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Lietuvos lenkiškosios literatūros samprata, lietuvių-lenkų literatūrinių ryšių kontekstai ir ištakos. Termino „gente lituanus, natione polonus“ samprata.	2		4				6	6	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas; pasirengimas seminarams</i>
2. Vilniaus Universitetas – kaip multikultūrinis centras. „Lietuviškoji mokykla“ lenkų literatūroje ir jos atstovų kūryba (A. Mickiewicz).	2		4				6	6	<i>Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas; pasirengimas seminarui.</i>
3. Lietuva lenkų romantikų kūriniuose (A. Mickiewicz, J. Słowacki, W. Syrokomla, J.I. Kraszewski).	4		2				6	6	<i>Tekstų skaitymas, pasirengimas seminarui.</i>
4. Dvikalbiai kūrėjai ir jų poezija (D. Poška, A. Klementas, S. Valiūnas, A. Baranauskas, K. Praniauskaitė).	4		2				6	6	<i>Teksto ir kritinės literatūros skaitymas, pasirengimas seminarui, diskusijai.</i>
5. Lietuviybės-lenkybės dilemos XIX a. pabaigoje-XX a. pradžioje. Termino „litvomanas“ samprata. M. Davainio-Silvestraičio <i>Satyry litewskie</i> . J. Weyssenhoffo romanas <i>Unia</i> , H. Sienkiewicziaus novelė <i>Dzwonnik</i> .	4		2				6	6	<i>Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, diskusija.</i>
6. Lietuvos vaizdavimas moterų kūryboje (E. Jeleńska-Dmochowska, M. Rodziewiczówna).	2		4				6	4	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje.</i>
7. Maironio poema <i>Znad Biruty</i> . Maironio, Šatrijos Raganos, V. Kudirkos, M.K. Čiurlionio sąsajos su lenkų kultūra.	2		4				6	4	<i>Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, diskusija.</i>
8. Regionalizmas literatūroje. Vilniaus tarpukario literatūrinio gyvenimo bruožai (T. Bujnicki, Cz. Miłosz, W. Hulewicz, H. Romer-Ochenkowska ir kt.).	2						2	4	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje.</i>
9. Vilnietiškas humoras. Akademinės „szopkos“. Klubas „Smorgonia“.	2		2				4	6	<i>Tekstų ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas seminarams, dalyvavimas diskusijoje</i>
10. Istorijos ir kasdienybės vaizdavimas romanuose: J. Mackiewicziaus <i>Droga donikąd</i> , S. Piaseckio (<i>Zapiski oficera Armii Czerwonej</i>) ir T. Konwickio (<i>Kronika wypadków miłosnych</i>).	4		4				8	6	<i>Grožinės ir kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas dalyvauti diskusijoje</i>
11. Tapatybės strategija Cz. Miłoszo kūrinyje <i>Szukanie Ojczyzny</i> ir poezijoje. Lietuviškieji kontekstai romane <i>Dolina Issy</i> .			2				2	4	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas, pasirengimas</i>

									<i>seminarams, dalyvavimas diskusijoje. Pranešimas.</i>	
12. Lietuvos lenkų pokario laikotarpio literatūra (S. Worotyńskio, A. Rybałko, W. Piotrowicziaus ir kt. poezija). Jaunoji „poetinė avangarda“ (M. Mackojt, T. Tomašiūnas ir kt.).	4		2					6	4	<i>Kritinės literatūros skaitymas ir analizavimas.</i>
13. Pasiruošimas egzaminui									7	<i>Kartojimas</i>
Iš viso	32		32					64	69	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas semestro metu (aktyvumas, dalyvavimas diskusijoje)	25 %		Už aktyvumą kiekvienoje paskaitoje studentas gauna taškus. Studentas praleidęs daug paskaitų (50 proc. ir daugiau) iki egzamino privalo rašyti kolokviumą.
Pranešimas (arba prezentacija)	25 %		Gerai parengtas pranešimas (arba prezentacija) turi atitikti dalyko tikslus. Pranešimas turi būti pateiktas patrauklia forma. Lenkų literatūros reiškiniai turi būti analizuojami aktualiame kultūros kontekste.
Egzaminas	50 %		Egzaminui pateikiami du probleminiai atviro pobūdžio klausimai. Vertinama nuo 1 iki 10 balų. 10-9 - Egzaminas vertinamas puikiai ir labai gerai, jei studentas tinkamai išnagrinėja kūrinio struktūrą ir problematiką, geba jį susieti su lenkų ir lietuvių kultūros kontekstais bei moka argumentuotai ir kūrybiškai pagrįsti savo nuomonę. 8 - Egzaminas vertinamas gerai, jei studentas yra perskaitęs visus privalomus kūrinius, išmano jų problematiką, geba juos susieti su lenkų ir lietuvių kultūros kontekstais ir rišliai dėsto savo mintis. 7 - Egzaminas vertinamas vidutiniškai, jei studentas žino siužetus, geba įvardinti problematiką ir nusakyti (nebūtinai tiksliai ir rišliai) kūrinių reikšmę bendriems XIX-XXI a. literatūros procesams. 6 - Egzaminas vertinamas patenkinamai, jei studentas aptaria kūrinių siužetus tik bendriausiais bruožais, bet nesugeba atskleisti jų problematikos, apibūdinti struktūros, prastai orientuojasi bendruose XIX-XXI a. literatūros procesuose. 5 - Egzaminas vertinamas silpnai, jeigu studentas tik žino siužetus, bet nesugeba savarankiškai nagrinėti kūrinių ir neįstengia apibūdinti atskiro literatūros reiškinio (krypties, srovės) bruožų. 4- Egzaminas vertinamas neigiamai, jei atsakymas neatitinka nei vieno anksčiau įvardinto reikalavimo.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
I. Fedorowicz	2015	<i>Związki literackie polsko-litewskie w XIX i na początku XX wieku</i>		Vilnius: VU leidykla
I. Fedorowicz, T. Dalecka	2021	<i>Wilno literackie w latach 1905-1939</i> (skaitmeninis PDF)		Vilnius: VU leidykla
B. Kalęba	2016	<i>Literatura polska kregu litewskiego</i>		Kraków: Universitas

		<i>odrodzenia narodowego.</i>		
T. Bujnicki	2010	<i>W Wielkim Księstwie Litewskim i w Wilnie</i>		Warszawa: DiG
P. Bukowiec	2008	<i>Dwujęzyczne początki nowoczesnej literatury litewskiej</i>		Kraków: Universitas
Papildoma literatūra				
R. Koženiauskienė, M. Niedźwiecka, A. Kalėda (sud.)	1996	<i>„Litwo, nasza matka mila”. Antologia literatury o Litwie</i>		Vilnius: LRS leidykla
K. Buchowski	2006	<i>Litwomani i polonizatorzy. Mity, wzajemne postrzeganie i stereotypy w stosunkach polsko-litewskich w pierwszej połowie XIX wieku (skaitmeninis PDF)</i>		Białystok: Uniwersytetu leidykla
A. Kalėda	2016	<i>W poszukiwaniu poetyckiej tożsamości Wilna</i>		Vilnius: VU leidykla
I. Szulska	2011	<i>Litwa J.I. Kraszewskiego</i>		Warszawa: Uniwersytetu leidykla

Atnaujinta 2023-11-25

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title		Code
Literatura polskojęzyczna na Litwie		
Academic staff		Core academic unit(s)
Coordinating: doc. dr Irena Fedorovič Other:		Centrum Polonistyczne Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego
Study cycle	Type of the course unit	
BA (studia licencjackie)	Przedmiot obowiązkowy	
Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Zajęcia kontaktowe	Semestr wiosenny (6)	polski
Requisites		
Prerequisites: Znajomość języka polskiego na poziomie \geq B2		Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	133	64	69

Purpose of the course unit

Celem przedmiotu jest:

- kształcenie myślenia analitycznego i krytycznego, umiejętności pracowania samodzielnie i zespołowo;
- kształcenie rozumienia literatury jako zjawiska oraz literaturoznawstwa jako dyscypliny naukowej, umiejętności analizowania i interpretowania tekstów wybranych poetów i pisarzy polskich XIX-XXI wieku;
- kształcenie umiejętności rozumienia i wyjaśnienia specyfiki kultury polskiej..

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
<p>Po ukończeniu kursu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić różnicę pomiędzy literaturą jako zjawiskiem i literaturoznawstwem jako dyscypliną naukową; - posiada wiedzę i potrafi analizować literaturę jako zjawisko, stosując fachową terminologię i pojęcia literaturoznawcze; - posiada wiedzę na temat etapów rozwoju literatury polskiej, najważniejszych twórców i ich dzieł; - potrafi analizować i interpretować i oceniać zjawiska w literaturze polskiej XIX-XXI w. na tle szerszego kontekstu literatury i kultury europejskiej, stosować odpowiednią terminologię i metodologię badań; - potrafi rozstrzygać problemy kierując się myśleniem analitycznym, krytycznym i twórczym. 	<p>Wykład diachroniczno-kulturowy, analiza porównawcza, prowadzenie dyskusji, praca w grupie, pokaz prezentacji.</p>	<p>Student jest oceniany w skali od 1 do 10 zgodnie z systemem oceniania na UW: https://www.vu.lt/en/studies/academic-info-for-students/study-process/credit-and-grading-system.</p> <p>Ocena kumulatywna obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w seminariach, dyskusjach; - referat (prezentację); - egzamin (pytania otwarte).

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Pojęcie „literatura polskojęzyczna na Litwie“. Konteksty i źródła związków literackich litewsko-polskich. Formuła „gente lituanus, natione polonus“.	2		4				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium
2. Uniwersytet Wileński jako centrum multikulturowe. „Szkola litewska“ w literaturze polskiej, twórczość jej przedstawicieli (A. Mickiewicz).	2		4				6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań;

									przygotowywanie się do dyskusji	
3. Litwa w twórczości romantyków polskich (J. Słowacki, W. Syrokomla, J.I. Kraszewski).	4		2					6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium.
4. Twórcy dwujęzyczni i ich poezje (D. Poška, A. Klementas, S. Valiūnas, A. Baranauskas, K. Praniauskaiė).	4		2					6	6	Czytanie tekstów, przygotowywanie się do seminarium i dyskusji.
5. Litewsko-polskiej dylematy tożsamościowe na przełomie XIX i XX w. Pojęcie „litwomania“. <i>Satyry litewskie</i> M. Davainisa-Silvestraitisa, <i>Unia</i> J. Weyssenhoffa, <i>Dzwonnik</i> H. Sienkiewicza.	4		2					6	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
6. Obraz Litwy w twórczości kobiet (E. Jeleńskiej-Dmochowskiej, M. Rodziewiczówny).	2		4					6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji nad książką i ekranizacją.
7. Poemat Maironisa <i>Znad Biruty</i> . Związki Maironisa, Šatrijos Ragany, V. Kudirki i M.K. Čiurlionisa z kulturą polską.	2		4					6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium.
8. Regionalizm w literaturze. Cechy wileńskiego życia kulturalnego w dwudziestolecu międzywojennym (T. Bujnicki, Cz. Miłosz, W. Hulewicz, H. Romer-Ochenkowska).	2							2	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej.
9. Humor wileński. Szopki akademickie. Działalność klubu „Smorgonia“.	2		2					4	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
10. Obraz rzeczywistości wojennej i codzienności w powieściach: <i>Droga donikąd</i> J. Mackiewicza, <i>Zapiski oficera Armii Czerwonej</i> S. Piaseckiego i <i>Kronika wypadków miłosnych</i> T. Konwickiego.	4		4					8	6	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
11. Strategia tożsamościowa w zbiorze esejów Cz. Miłosza <i>Szukanie Ojczyzny</i> . Wątki litewskie w powieści <i>Dolina Issy</i> .			2					2	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do seminarium
12. Powojenna literatura polskojęzyczna na Litwie (twórczość S. Worotyńskiego, A. Rybałko, W. Piotrowicza i in.). Młoda awangarda poetycka (M. Mackojė, T. Tomaszūnas i in.)	4		2					6	4	Czytanie i analizowanie literatury pięknej i opracowań; przygotowywanie się do dyskusji.
13. Przygotowanie do egzaminu									7	Powtarzanie
Total	32		32					64	69	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Praca w ciągu semestru	25 %		Za aktywność na zajęciach student otrzymuje punkty. Jeżeli student opuścił 50 proc. zajęć (lub więcej), jest zobowiązany przed egzaminem napisać kolokwium z lektur.
Referat albo prezentacja	25 %		Dobrze przygotowany referat (lub prezentacja) powinien odpowiadać celom przedstawionym w opisie przedmiotu. Wystąpienie powinno być przygotowane w atrakcyjnej formie. Zjawiska z zakresu literatury polskiej powinny być analizowane na tle aktualnego kontekstu kulturowego.
Egzamin	50 %		Podczas egzaminu student otrzymuje dwa pytania. <u>Ocena w skali od 1 do 10.</u> 9-10 – ocena celująca i bardzo dobra, jeżeli student poprawnie analizuje strukturę i problematykę utworów, dostrzega ich łączność z kontekstami z zakresu kultury polskiej i litewskiej oraz potrafi w sposób twórczy uzasadnić swoje zdanie. 8 - ocena dobra, jeżeli student przeczytał wszystkie utwory obowiązkowe, zna ich problematykę, potrafi analizować je w kontekście kultury polskiej i litewskiej, jego wypowiedź jest spójna. 7 – ocena dostateczna, jeżeli student zna fabułę utworów, potrafi określić ich problematykę oraz wskazać na ich znaczenie na tle wybranych zjawisk literackich z XIX-XXI w. 6 – ocena dopuszczająca, jeżeli student zna tylko ogólne cechy fabuły utworów, ale nie potrafi analizować ich problematyki, określić ich struktury, słabo orientuje się w ogólnych procesach literackich w XIX-XXI w. 5 – ocena słaba, jeżeli student zna tylko fabułę utworów, ale nie potrafi samodzielnie analizować utworów ani też scharakteryzować cech poszczególnych zjawisk literackich (kierunków, prądów). 4 – ocena niedostateczna, jeżeli odpowiedź nie odpowiada żadnemu z wyżej wymienionych kryteriów.

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
I. Fedorowicz	2015	<i>Związki literackie polsko-litewskie w XIX i na początku XX wieku</i>		VU leidykla
I. Fedorowicz, T. Dalecka	2021	<i>Wilno literackie w latach 1905-1939</i> (elektroniczny PDF)		VU leidykla
B. Kalęba	2016	<i>Literatura polska kręgu litewskiego odrodzenia narodowego.</i>		Universitas Kraków
T. Bujnicki	2010	<i>W Wielkim Księstwie Litewskim i w Wilnie</i>		DiG Warszawa
P. Bukowiec	2008	<i>Dwujęzyczne początki nowoczesnej literatury litewskiej</i>		Universitas Kraków

Recommended reading				
R. Kożeniaszkienė, M. Niedźwiecka, A. Kalėda (oprac.)	1996	„Litwo, nasza matko miła”. <i>Antologia literatury o Litwie</i>		LRS leidykla
K. Buchowski	2006	<i>Litwomani i polonizatorzy. Mity, wzajemne postrzeganie i stereotypy w stosunkach polsko-litewskich w pierwszej połowie XIX wieku</i> (elektroniczny PDF)		Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku
A. Kalėda	200	<i>W poszukiwaniu poetyckiej tożsamości Wilna</i>		VU leidykla
I. Szulska	2003	<i>Litwa J.I. Kraszewskiego</i>		Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego

Updated: 25 November 2023